

Criptomoneda, arma viitorului

Ce este criptomoneda?

Criptomoneda sau **criptovaluta** (*CryptoCurrency*) este un tip de monedă digitală, virtuală, o monedă surogat, nebanară, folosită ca mijloc de plată (ex: Bitcoin, Ethereum, Bitcoin Cash, Ripple).

Denumirea de criptomonedă indică faptul că acest mijloc de plată utilizează *criptografia* și este descentralizat pentru a controla tranzacțiile și preveni dubla cheltuială, o problemă curentă pentru valutele digitale.

O caracteristică specifică criptomonedelor este aceea că, în general, ele *nu sunt emise de nicio autoritate centralizată*.

Pentru crearea și securizarea lor, criptomonedele utilizează o tehnologie de ultimă generație, intitulată **blockchain**.

Criptomoneda în România

În România, în *perioada 2015-2016*, criptomoneda nu era definită ca noțiune de drept, așa cum rezultă din comunicatul Băncii Naționale a României (BNR) și Ministrului Finanțelor Publice (MFP) din 11 martie 2015 referitor la schemele de monedă virtuală.

În susținere, sunt indicate și datele oficiale prezentate pe www.anaf.ro la “Sesiune de îndrumare și asistență contribuabili 22 iulie 2015 cu privire la impozitul pe veniturile realizate din investiții de persoanele fizice”.

Ce reprezintă criptomoneda din punct de vedere juridic?

Criptomoneda reprezintă una dintre cele mai controversate subiecte din punct de vedere financiar și juridic.

La nivel global, părerile sunt împărțite: S.U.A acordă criptomonedelor valența juridică a unor “**bunuri**”, în schimb ce Japonia consideră că token-urile reprezintă “**bunuri și servicii**”, aceste calificări juridice fiind făcute în vederea facilitării mecanismelor de impozitare a veniturilor în urma tranzacționării.

La nivel european, criptomonedele au fost calificate de CJUE, încă din anul 2015, ca reprezentând “**instrumente de plată**”.

Cauza Skatteverket împotriva David Hedqvist

În *cauza C-264/14 Skatteverket împotriva David Hedqvist*, Curtea de Justiție a Uniunii Europene a reținut că monedele virtuale reprezintă **mijloace de plată** ce se încadrează în categoria de “**monede, bancnote și monede utilizate ca mijloc legal de plată**”, iar nu ca reprezentând bunuri sau servicii, mijloace de plată a căror tranzacționare este scutită de TVA potrivit dispozițiilor art. 135 alin. (1) lit. e) din Directiva 2006/112/CE a Consiliului din 28 noiembrie 2006 privind sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată.

Veniturile din transferul de monedă virtuală au fost explicit calificate de către legiuitor ca fiind **venituri impozitabile** prin Legea nr. 30/2019, prin care, la art. 114 alin. (2) din Codul fiscal din

2015, cu referire la definirea veniturilor din alte surse, după lit. 1) s-a introdus o nouă literă, lit. m): “m) venituri din transferul de monedă virtuală”, iar art. 116 alin. (1) din același act normativ a fost modificat corespunzător prevăzându-se pentru aceste venituri obligația contribuabilului de a depune declarația unică privind impozitul pe venit și contribuțiile sociale datorate de persoanele fizice la organul fiscal competent, pentru fiecare an fiscal, până la data de 15 martie inclusiv a anului următor celui de realizare a venitului.

(!) Hotărârile preliminare pronunțate de CJUE sub imperiul dispozițiilor art. 267 din **Tratatul de Funcționare a Uniunii Europene** sunt obligatorii pentru destinatarii din cauza, având un *efect juridic inter partes*, iar nu unul *erga omnes*.

În practică, hotărârile CJUE au un efect obligatoriu *de facto*, ca urmare a angajamentului judecătorilor naționali de a se inspira din soluțiile consacrate de doctrina dreptului european.

Cum cumperi criptomonede?

În ziua de astăzi, tranzacționarea criptomonedelor este redată de un proces simplu și la îndemâna oricui are acces la internet, prin intermediul aplicațiilor de tipul **Reolut** sau **eToro**.

Achiziția se face într-o manieră ușoară, prin apăsarea unui buton, iar vânzarea, atunci când cumpărătorul atinge targetul dorit, se produce în același fel.

Pășii pe care trebuie să îi urmezi pentru a achiziționa criptomonede

1. Alege platforma de tranzacționare

(!) *Folosește exchange-uri cu reputație*

Există mai multe moduri de a achiziționa monede digitale în România. Odată ce te-ai hotărât în privința monedei pe care dorești să o achiziționezi și vrei să folosești un exchange de crypto online, este important să tranzacționezi doar pe platforme sigure și cu reputație dovedită.

Dacă vrei să fii posesorul unei monede virtuale, o poți face prin intermediul unor platforme de tipul **eToro**, **Reolut**, **Binance**, **Trading24** sau **Coinbase**.

2. Verifică contul și transferă banii

După ce ți-ai creat și securizat contul pe oricare dintre platformele prezentate mai sus, va trebui să-ți fie verificată identitatea.

În acest sens, cel mai probabil ți se va cere o poză cu CI și un selfie.

După ce contul este verificat, este timpul să transferi banii.

Menționăm că anumite platforme de tranzacționare solicită o sumă minimă pentru activare (spre exemplu: eToro cere un transfer minim de 200 \$ pentru achiziții de acțiuni sau crypto).

3. Depozitează monedele în siguranță

După ce ai achiziționat monedele, este imperativ să le depozitezi într-un portofoliu digital personal și sigur (wallet).

Un portofoliu de criptomonede este o descriere a tuturor monedelor și token-urilor proprii.

Reprezintă investiția proprie totală, în toate tipurile de criptomonede.

Spre exemplu: dacă dețineți 10 tipuri diferite de monede și token-uri, atunci portofoliul este format din 10 criptomonede.

Valoarea tuturor monedelor din portofoliu este egală cu valoarea portofoliului.

Există o mulțime de portofele din care să alegeți, dar portofelele hardware precum Trezor sau Ledger (disponibil pe Tradesilvania) sunt în general cele mai sigure pentru investiții pe termen lung.

Avantaje și dezavantaje pe care este bine să le știi înainte să investești în monede digitale

Printre avantaje se numără câștigul unui profit substanțial de bani din investițiile în criptomonede.

Într-o lume a digitalizării sporite, crypto te ajută să scapi de grija banilor lichizi, având tot timpul la îndemână un portofel digital pe telefonul mobil, pentru a avea acces la monede.

Deși este un subiect controversat, criptomonedele oferă o siguranță sporită. Blockchain-ul prin intermediul căruia ai achiziționat criptomoneda nu poate fi refăcut, probabilitatea ca cineva să îți fure moneda fiind inexistentă.

Poate cel mai important avantaj reprezentat de crypto ar fi siguranța pe care ți-o oferă în viitor. În eventualitatea în care criptomonedele ajung să fie valutele viitorului, tu vei fi asigurat. Un exemplu elocvent este dat de creșterea Bitcoin-ului (în anul 2009 un Bitcoin valora 2 \$, iar astăzi a ajuns la fabuloasa sumă de 50.000 \$).

Un dezavantaj care sperie în sfera crypto este reprezentat de fluctuația mare a prețurilor. Bitcoin și celelalte monede sunt investiții volatile. Este de preferat, să investești doar o sumă pe care îți permiți să o pierzi, repet, îți permiți să o pierzi.

(!) Nu recomandăm investiții în criptomoneda fără o educație financiară și o consultanță juridică în prealabil. Este esențial să te autoeduceți sau să apelezi la personal de specialitate în legătură cu modul de funcționare tehnică, respectiv juridică a acestor instrumente de plată.

În altă ordine de idei, monedele digitale nu sunt asigurate. O parte nefavorabilă a criptomonedelor este dată de faptul că nu sunt asigurate de niciun bun. Dacă acțiunile sunt estimate în funcție de valoarea de piață a unei companii, prețul crypto este dat strict de cererea de pe piață.

Cum se impozitează criptomonedele în România?

Criptomonedele se impozitează pe venit, respectiv plata C.A.S.S.

Lumea criptomonedelor este relativ recentă, așadar nu ne putem lăuda cu o reglementare fiscală certă.

Impozitarea va avea loc în momentul în care veți retrage din portofelul dumneavoastră electronic monedele virtuale sub forma de monede fiduciare – monede aflate în circulație. Totodată trebuie plecat de la premisa că sistemul fiscal românesc nu permite o impozitare a profitului în ceea ce privește persoana fizică, impozitele fiind calculate prin raportare la veniturile pe care aceasta le realizează (persoana fizică neputând să-și deducă cheltuielile).

Surpriza anului 2018 este că trebuie achitate contribuțiile de sănătate (majorate) aferente veniturilor obținute. Pentru aceasta, până la acest moment trebuie completată și depusă **Declarația 600** (al cărei termen de depunere a fost amânat până în 31 martie 2018). Cu toate acestea, Ministrul Finanțelor Publice a declarat că **procedura privind depunerea Declarației**

600 va fi retrasă, fiind instituită o procedură ce va avea la bază un **Formular Unic** până la data de 15 aprilie 2018, prin care persoanele vor estima veniturile pe care le vor realiza în anul în curs.

(!) În final, un ultim principiu de drept fiscal cu posibile repercusiuni asupra celor prezentate – *in dubio contra fiscum* – ce se traduce prin faptul că interpretarea normelor de drept fiscal neclare se va efectua întotdeauna în favoarea debitorilor.

Litigii din sfera criptomonedelor în România

Înalta Curte de Casație și Justiție

La nivelul Înaltei Curți de Casație și Justiție nu a fost identificată practică judiciară cu privire la chestiunea de drept supusă dezlegării.

Curtea de Apel Constanța a comunicat faptul că a fost identificat un litigiu, soluționat definitiv prin Decizia nr. 686/CA din 28 septembrie 2020, pronunțată în Dosarul nr. 2.151/118/2019, în cadrul căruia s-a ridicat problema obligației organului fiscal de a verifica sursa veniturilor indicate de contribuabil în declarația unică privind impozitul pe venit pe anul 2017, de a califica și, eventual, de a impozita corespunzător aceste venituri, precum și problema caracterului impozitabil al venitului raportat la reglementările legale în vigoare la momentul obținerii de venituri din transferul de monedă virtuală. Prin hotărârea respectivă s-a reținut că eroarea contribuabilului în completarea declarației unice (încadrarea veniturilor obținute din transferul de monedă virtuală ca venituri obținute din vânzarea de titluri de valoare) **nu poate fi pusă în sarcina organului fiscal**, în condițiile în care contribuabilul nu a depus niciun fel de document doveditor al situației ce face obiectul impunerii fiscale. În ceea ce privește caracterul impozitabil al operațiunii realizate, instanța a reținut că este real faptul că veniturile din vânzarea de criptomonede nu au cunoscut o reglementare specifică la momentul obținerii venitului în litigiu (**anul 2017**), această modificare legislativă intervenind abia prin **Legea nr. 30/2019**, aplicabilă pentru veniturile obținute în 2019.

În speță, decizia de impunere contestată a fost emisă legal, în baza declarației contribuabilului, astfel încât caracterul impozitabil al veniturilor obținute din transferul de monedă virtuală nu a făcut obiectul deciziei de impunere și nici al contestației administrative, iar stabilirea acestui caracter în prezentul litigiu ar avea un caracter pur teoretic.

Curtea de Apel București a comunicat următoarele hotărâri pronunțate de Tribunalul București-Secția a II-a contencios administrativ și fiscal: Sentința civilă nr. 4.417/2020 din 29 septembrie 2020, pronunțată în Dosarul nr. 34.265/3/2019; Sentința civilă nr. 5.288/2020 din 26 octombrie 2020, pronunțată în Dosarul nr. 8.236/3/2020; Sentința civilă nr. 1.714 din 9 iunie 2020, pronunțată în Dosarul nr. 34.270/3/2019.

Prin hotărârile menționate au fost respinse acțiunile în anularea actelor administrativ-fiscale prin care s-a stabilit în sarcina contribuabililor impozitul pe veniturile obținute în perioada 2017-2018 din transferul de monedă virtuală, reținându-se, în esență, că: în raport cu dispozițiile art. 58, art. 59, art. 114 alin. (1) și art. 116 alin. (1) din Codul fiscal din 2015, forma în vigoare la 1 ianuarie 2017, **sunt supuse impozitării veniturile dobândite din orice sursă, fie identificată expres, fie neidentificată expres în reglementările fiscale, iar beneficiarul are obligația de a depune la organul fiscal, competent declarația privind**

venitul realizat; începând cu anul 2019, în urma modificărilor și completărilor aduse Codului fiscal din 2015 prin Legea nr. 30/2019, a fost reglementată expres impunerea fiscală a veniturilor obținute din transferul de monedă virtuală.

Așadar, criptomonedele reprezintă fără îndoială un subiect de actualitate pentru persoanele care doresc să investească sume de bani în vederea obținerii de câștiguri active.

Cum pot fi reinvestiți banii obținuți, precum și multe alte oportunități de dezvoltare pe piața crypto vă pot fi oferite la cabinetul nostru de avocatură.

Pentru mai multe informații, ne puteți contacta la sediul cabinetului nostru de avocatură din Sibiu, str. Spartacus, nr. 13A, jud. Sibiu, prin telefon la numărul: 0720.291.919 sau prin e-mail la adresa: office@nartea.ro